

Titel: Udrag fra Frygt og Bæven

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1998 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-fb-kom-shoot-fb-322.pdf> (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **det Interessante** : I da. sammenhæng blev 'det interessante' aktualiseret af J.L. Heiberg, som i sin anmeldelse af Oehlenschlägers skuespil *Dina* i *Intelligensblade*, udg. af J.L. Heiberg, nr. 16 og 17, den 15. nov. 1842, skrev om den antikke tragedie: »den kjendte med eet Ord ikke det *Interessante*, som er et modernt Begreb, for hvilket de gamle Sprog ei engang have noget tilsvarende Udtryk. Denne Omstændighed betegner paa eengang det Store, det Colossale ved den antike Tragedie og tillige dens Indskrænkning; thi heraf følger, at saa meget som hiin Digtart fordrer Character-*Skildringer*, saa lidt kan den i Grunden tilstede Character-*Udviklinger*; her er nemlig, saa at sige, Intet at udvikle, lige saa lidt som i en Marmorstatue; Alt er fra Begyndelsen af plastisk bestemt i alle sine Omrids, ja endog forudbestemt«, *Intelligensblade* (129,18) bd. 2, 1843, s. 80. Senere i anmeldelsen hedder det: »Af det Anførte vil man see, at den Categorie, som især finder Anvendelse paa 'Dina', er *det Interessante*, en særdeles populær Betegnelse, som Alle forstaae, selv De, der ikke forstaae nogen anden æsthetisk Begrebsbestemmelse. Allerede ovenfor har jeg leilighedsviis bemærket, at det Interessante er et Begreb, som tilhører den nyere Kunst. (...) Mange Dannede, især saadanne, for hvilke Walter Scott, Bulwer, Scribe og Victor Hugo frembyde den høiest mulige poetiske Nydelse, blive næsten vrede, naar man spørger dem, om de have moret sig ved denne eller hiin udmærkede Forestilling i Theatret. '*Moret mig?*' svare de med Foragt: 'Nei, det var en Forestilling, som i høieste Grad *interesserede* mig.' De vide ikke, at det Morsomme, ligesom paa den anden Side det Sublime, det Opløftende, refererer sig til en umiddelbar Sindsstemning, og derfor langt mere betegner Kunstens Resultat, end det Interessante, hvori der endnu er indeholdt saa Meget af Reflexionen«, s. 95. Som æstetisk term blev 'det interessante' indført af Friedrich Schlegel i »Ueber das Studium der griechischen Poesie« (1795-96), jf. *Schlegel'ssämmtliche Werke* bd. 1-10, Wien 1822-25, ktl. 1816-1825; bd. 5, 1823, s. 5-332. Om den nyere poesi hedder det s. 11, at den i modsætning til den græske »macht nicht einmal Ansprüche auf objektive Allgemeinheit; welches doch die erste Bedingung des reinen und unbedingten künstlerischen Werths ist, und ihr Ideal und Ziel ist das Interessante d.h. das subjektiv Anziehende und dichterisch Wirkende«. Betegnelsen omfatter de kunstneriske virkemidler, som typisk behagede publikum i kraft af, at de var pirrende, opsigtsvækkende, disharmoniske og umiddelbart spændende, men mishagede dele af kritikken, der betragtede dem som ikke-skønne og derfor uden adkomst til kunsten. Det 'interessante' er således både knyttet til kunstnerens appel til publikum med stadigt mere spektakulære midler og til det element af (selv)refleksion, som ansås for en uomgængelig bestanddel af et moderne menneske.

I trykt udgave: Bind 4 side 173 linje 4